ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕОКНОМІЧНИХ ВІДНОСИН,
УПРАВЛІННЯ І БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ

Випускна кваліфікаційна робота
Пояснювальна записка

до магістерської кваліфікаційної роботи

на тему:

Мовностилістичні особливості прози Марка Твена: перекладацький аспект

Виконала: студентка 6 курсу, групи 6 ФП
спеціальності 035 „Філологія“
Гнатенко О. І.

Керівник: к.пед.н., доц. Радецька С.В.
Рецензент: професор, д.філол.н., Кудрявцева Н.С.

Херсон – 2020 року

ЗМІСТ

ВСТУП .....
РОЗДІЛ 1.ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ІДІОСТИЛЮ У ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ .....
1.1. Поняття “ідіостиль” та “ідіолект” в літературознавстві та перекладознавстві .....
1.2. Особливості перекладознавчого дослідження ідістилю автора .....
Висновки до розділу 1 .....
РОЗДІЛ 2.ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МОВНОСТИЛІСТИЧНИХ РИС ІДІОСТИЛЮ МАРКА ТВЕНА В РОМАНІ «ПРИНЦ І ЖЕБРАК» .....
2.1. Особливості авторського стилю Марка Твена .....
2.2. Мовностилістичні особливості прозових творів Мака Твена .....
2.3. Концепт гумору в стилі письменника.....
Виснови до розділу 2 .....
РОЗДІЛ 3.ВІДТВОРЕННЯ МОВНОСТИЛІСТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОМАНУ В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ .....
3.1. Реалізація мовного рівня роману в українських перекладах .....
3.2. Переклад фразеології у романі .....
3.3. Сецифіка відтворення синтаксичних особливостей у перекадах.....
3.4. Відтворення стилістики роману “Принц і Злидар” в українських перекладах .....
Висновки до розділу 3 .....
ВИСНОВКИ .....
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ .....
ДОДАТКИ .....
Додаток А .....
Приклади відтворення фразеологізмів роману перекладачами .....
ABSTRACT.....

ABSTRACT

The graduation work deals with linguostylistic distinctive features of the novel "The Prince and the Pauper" in Ukrainian translations. The actuality of our research lies in consideration of "author's manner" as there is no full description of this notion, but recreation of aspects of this manner is the main task of each translator.

The purpose of the study is identifying of linguostylistic features of the novel "The Prince and the Pauper" in translations, ascertainment of availability of recreation of linguistic and stylistic features of the original novel in translations.

The main purpose determined the **objectives of the study**:

1. The inventory of such aspects of novel's linguistic level as vocabulary, phraseological units, proper names, syntactic structure; and such aspects of stylistic features as tropes and figures of speech.

2. Classifying of features of Mark Twain style, aspects of linguistic and stylistic levels.

3. Identifying the specific of Mark Twain's writing style, the structure of linguostylistic features of the novel "The Prince and the Pauper".

4. The ascertainment recreation ways of linguostylistic features of Mark Twain's writing style in translation.

5. Description of permissible variations of translation and analysis of existing translations.

6. Disclosure of basic nature of fire barriers and the importance of their functioning in the enterprise.

The object of the work is linguostylistic features of the novel "The Prince and the Pauper".

The subject of research is recreation of linguostylistic features of the novel in Ukrainian translations.

The practical significance. The results of this study may be useful for philologists, translators, linguists involved in the study of literature, literary translation features and more.

The graduation work includes three chapters. The first chapter is the theoretical one, where the main aspects for the further study were determined. We defined such notions as author’s writing style, Mark Twain's writing style, reviewed comic and its variants. The second chapter is practical one, where the recreation of linguostylistic features of the novel in Ukrainian translations was studied and the examples and analysis were given. The third chapter is dedicated to disclosing of basic nature of fire barriers and the importance of their functioning in the enterprise.

As the result of our study it was found that in general Ukrainian translations are equivalent. Both translators mostly recreated semantics and features of author's style on the linguistic and stylistic levels. Existing disadvantages of translations were compensated by bright addings that made the writing style of the author even stronger, underlined it. But we would not recommend the translation made by Vladimir Derzhyruka for school-age readers, because this translation includes an outdated vocabulary and was not written according to modern spelling rules.

АНОТАЦІЯ

Дипломна робота стосується лінгвостилістичних відмітних особливостей роману «Князь і бідняк» в українських перекладах. Актуальність нашого дослідження полягає у розгляді "авторської манери", оскільки немає повного опису цього поняття, але відтворення аспектів цієї манери є головним завданням кожного перекладача. Метою дослідження є виявлення лінгвостилістичних особливостей роману «Принц та злидарі» у перекладах, встановлення доступності відтворення лінгвістичних та стилістичних особливостей оригінального роману в перекладах. Основна мета визначала цілі дослідження: 1. Перелік таких аспектів мовного рівня роману, як лексика, фразеологічні одиниці, власні назви, синтаксична структура; та такі аспекти стилістичних особливостей, як тропи та фігури мови. 2. Класифікація рис стилю Марка Твена, аспектів мовного та стилістичного рівнів. 3. Визначення специфіки стилю письма Марка Твена, структури лінгвостилістичних особливостей роману «Принц і бідняк». 4. Визначення способів відтворення лінгвостилістичних особливостей стилю письма Марка Твена у перекладі. 5. Опис допустимих варіантів перекладу та аналіз існуючих перекладів. 6. Розкриття основного характеру протипожежних перешкод та значення їх функціонування на підприємстві. Об’єктом роботи є лінгвостилістичні особливості роману „Князь і бідняк”. Предметом дослідження є відтворення лінгвостилістичних особливостей роману в українських перекладах.

Практичне значення. Результати цього дослідження можуть бути корисними для філологів, перекладачів, лінгвістів, які беруть участь у вивченні літератури, особливостей художнього перекладу тощо.

Дипломна робота включає три розділи. Перший розділ - теоретичний, де були визначені основні аспекти подальшого вивчення. Ми визначили такі поняття, як авторський стиль написання, стиль написання Марка Твена, розглянули комікс та його варіанти. Другий розділ є практичним, де було

вивчено відтворення лінгвостилістичних особливостей роману в українських перекладах та наведені приклади та аналіз. Третя глава присвячена розкриттю основного характеру протипожежних бар'єрів та важливості їх функціонування на підприємстві.

В результаті нашого дослідження було встановлено, що загалом українські переклади є рівнозначними. Обидва перекладачі здебільшого відтворили семантику та особливості авторського стилю на лінгвістичному та стилістичному рівнях. Існуючі недоліки перекладів компенсували яскравими доповненнями, які ще більше посилили стиль письма автора, підкреслили його. Але ми не рекомендували б переклад, зроблений Володимиром Держирукою, для читачів шкільного віку, оскільки цей переклад включає застарілу лексику і написаний не за сучасними правилами правопису.